

Prizor s četrtkove premiere Renskih nlmf

Foto Jure Erzen

Izziv za svetovni oder

Pavel Mihelčič

svetovna operna premiera
Jacques Offenbach:
Renske nimfe
režiser **Manfred Schweigkofler**
dirigent **Dieter Rossberg**
SNG Opera in balet
Ljubljana, 13. 1. 2005

Odlična glasba, sijajna predstava

njenja, s katerim pridobi celotna opera odrešujočo poanto kot nasprotje današnjega sveta, ki ne zna odpuščati, ki seje več sovrašiva kot mirnega duha. Armgard premaga smrt z ljubeznijo, s čistino zavesti, da človek, ki ljubi, nikoli ni sam, četudi je včasih osamljen.

Gruzijska mezzosopranistka Natela Nicoli (Hedvika), ki je na premieri nastopila namesto obolele Mirjam Kalin, je sijajna pevka. Njen glas je kristalno čist, hkrati pa karakterno čvrst in pripoveden. To je pevka, ki obvlada svoj glas in oder, ker je sijajna igralka, ker se ne prepusti čarom tonskih preoblikovanj. Tenorist Branko Robinšak (Franc) osvaja z lepoto svojega glasu, vzdržljivost v visokih legah pa je na robu.

Pravo odkritje je (bil) baritonist Jože Vidic. Kot Konrad, vodja vojakov, je suvereno obvladal oder in dogajanja na njem. Vidic je kot pevski interpret dozorel; postal je mojster izraza, ostal je pevsko prodoren, jasen in prepričljiv. S svojo osebo je dal predstavi mednarodni pomen. Basist Saša Čano (Gottfried) je bil pevsko izrazen, bogat. Prijetno je prese-netil tudi tenorist Dejan Vrbančič, ki postaja nepogrešljiv član opernega ansambla. Lepo vlogo nim-

fe je uresničila Simona Raffanelli Krajnc. Najemniški vojak je bil Tomaž Zadnikar.

Solistični pevski ansambel je bil uigran in v njem praktično ni bilo manj uspešnih trenutkov. Vidic je bil junak večera; škoda, da njegova vojska ni bila tako prepričljiva. Pešal je ritem (udarci ob tla so bili moteči), prevečkrat je ta vojska na odru nastopala z upognjenimi hrbti. Govorim o zboru (tudi ženskem), ki ga je odlično pripravila Martina Batič. Režiser Manfred Schweigkofler pa je od zboru zahteval nemogoče; verjamem pa, da so nekatere težave nastopile tudi iz širine odra, ki je operni zbor ni vaju.

Toda ta širina je ponudila nekaterim drugim ustvarjalcem neverjetne možnosti. Svetlobna oprema je bila fantastična (oblikovanje luči: Andrej Hajdinjak). Ne spomnim se, da bi že kdaj doslej tako bogato izkoristili svetlobni park. Pravo razkošje, ki je rabilo namenu!

Kakšno fantazijo ima Alan Hranitelj! Kostumi, ki jih je oblikoval, so vrhunski umetniški dosežek. Zgodi se samo, kadar je kostumograf s takšnim umetniškim nabojem, kot je Hranitelj. Scenograf Michael Zimmermann si je domislil bolj moderno sceno. Pa me ni prav nič motila. Nasprotno, s svojo idejo je romantični zgodbi dal brezčasen okvir.

Orkester, ki ga je vodil naš stari znanec Dieter Rossberg, je dokazal, da zmore izpeljati tudi takšne projekte. Bil je dovolj subtilen, pa tudi izdaten, kadar je to terjala glasba, ki bo še dolgo odmevala na našem odru in – prepričan sem – tudi na tujih.

Znano je, da je bil francoski skladatelj nemškega rodu Jacques Offenbach mojster opernega in še posebej operetnega odra. Napisal je več kot sto odrskih del, in če se je kdaj pa kdaj »ponovil«, je bila to najbrž posledica hitrega ustvarjanja in odzivanja na svojo lastno umetniško občutljivost, ki je bila čista kot brzice hitro tekočih potokov. Skrivnost ustvarjalnega duha se skriva že v skladateljevem priimku, predvsem pa v notnem zapisu, ki so ga po 140 letih – Renske nimfe so nastale leta 1864 – do popolnosti in v neokrnjeni celoti nam in svetu odkrili na velikem odru Gallusove dvorane Cankarjevega doma. Svetovna premiera je bila za Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane pravi izziv. Lotili so se ga sami, s svojimi močmi in z nekaterimi gostujočimi umetniki, kar pa pri realizaciji velikih projektov, ki hočejo imeti mednarodno odzivnost, nikjer na svetu ni nič izjemnega.

Izjemna pa je bila svetovna premiera, ki je v četrtek, trinajstega januarja, popolnoma napolnila Gallusovo dvorano in po dobrih treh urah in pol izzvala navdušeno odobravanje (to pot resnično) mednarodnega občinstva. Glasba, ki je romantična v najčistšem in prav nič zlorabljenem pomenu, je imenitna. O njej bom več besed napisal v oceni druge, mednarodne pevske zasedbe.

Tudi prva, domača zasedba, ni bila brez gostujočih pevcev. Zagrebško sopranistko Martino Zadro, ki je nastopila kot Armgard, poznamo že nekaj časa. Naš oder bogati s svojim čistim, dramsko obarvanim glasom. Njena vloga, ki ima naboj vilinskega spre-